

HARAI GOSHI

T. HARANGOZO

V. HARANGOZO

nica, padobranska sala, toranj, učionica itd. Ispred h. nalazi se stajanka.

hangar-šator, rasklopiv i prenosiv zaklon većih dimenzija od tkanine; ima 4 čvrsta podupirača duž 2,6 m koji se postavljaju po dužini prednjoj linije h. i 6 kraćih po 1,5 m koji podupiru uglove (4) i ulaz (2). Ekonomičan je; pod njime se može smjestiti veći broj osoba.

hanmi, aikido, kendo; stav u kojem je desna ili lijeva noga u iskoraku; oko dvije trećine težine tijela je na iskoraknoj nozi, a samo jedna trećina na zanožnoj nozi. Stopala su pod pravim kutom, prsti iskorakne noge usmjereni su naprijed, a zanožne noge u stranu. Kod desnog h. desna je ruka u predručenju, a lijeva u priručenju; kod lijevog h. ruke su u obratnom položaju.

hanoveranac, teži tip snažnog kolskog konja dobrih hodova i s dovoljno temperamenta; engleski polukrvnjak koji se razvio u posebnu rasu. Postiže odlične rezultate u turnirskim disciplinama.

hansoku (jap.; prekršaj), karate: diskvalifikacija natjecatelja zbog prekršaja pravila. Najčešće h. dosuđuje gl. sudac, uz konzultaciju s pomoćnim sucima, za nekontrolirani

udarac kojim natjecatelj ozlijedi svog protivnika, ali i za druge prekršaje pravila koji mogu imati ili imaju teške posljedice.

hansoku gachi (jap.), karate: pobjeda postignuta zbog diskvalifikacije protivnika.

hansoku make (jap.; kršenje pravila), džudo: diskvalifikacija; najteža kazna za kršenje pravila borbe koju dosuđuje gl. sudac (uz glasanje pokrajnih sudaca) natjecatelju radi ponovnog prekršaja (za koji je već bio kažnjen sa *keikoku*), ili radi teškog prekršaja kojim je nanio, ili je mogao nanijeti ozljedu protivniku. Protivnik diskvalificiranog natjecatelja pobjeđuje s *ipponom* i dobiva (u ekipnom natjecanju) 10 b.

hantei (jap.; sudska odluka), džudo: naredba gl. suca kojom poslije završetka borbe poziva pokrajne suce da glasaju o pobjedniku. Natjecatelji moraju pri tome stati na polazne pozicije, okrenuti jedan nasuprot drugome. Pokrajni se suci izjašnjavaju o pobjedniku dizanjem zastavica (crvene, odn. bijele).

HANUMASANA

hanumasana, joga: vježba kod koje je tijelo u sjedu, jedna je noga predložena, druga zanožena. Trup je uspravan, ruke zgrčene u laktovima ili uzručene. H. i špagat su isti položaji tijela.

Hanuš, Josip (1852-1927), sok, prednjak u Češkom sokolu (1872-78), u Južnom sokolu u Ljubljani (1878-83) i na vodećim funkcijama u Hrvatskom sokolu u Zagrebu (1883-1923). Objavio više sok. priručnika na hrv.-srp. jeziku.

Hanžeković, Boris (1916-45), atletski reprezentativac, rekorder i balkanski prvak u trčanju na 110 m preko prepona. Sudionik NOP, poginuo u Jasenovcu. Od 1951 održava se po njemu nazvan Hanžekovićev memorijal, atletsko natjecanje koje od 1957 ima međ. karakter. Održava se u Zagrebu.

Hanžić, Ferdo (1910-43), službenik; gimnastičar, planinar, klizač i mačevalac. Od 1937 član mačevalačke sekcije SK Ilirija (Ljubljana); nastupao na klupskim, banovinskim i savezним prvenstvima u fletoru. Strijeljan kao talac i član rajonskog komiteta Oslobođene fronte i SKJ. U njegov se spomen od 1948, svake god., održava Hanžićev memorijal u fletoru.

hapkido, južnokorejska vještina samoobrane, nastala spajanjem elemenata kor. i jap. borilačkih vještina. Sastoji se od zahvata obrane, udara rukama i nogama, bacanja, napada na zglobove i vitalne točke protivnika, uz primjenu predmeta svakodnevne upotrebe (npr. štapova, kišobrana, torbica, knjiga), za obranu od napada bez oružja ili s njim. Poslije II svj. rata h. je postala popularna u SAD i Evropi.

Happel, Ernst (1925), austr. reprezentativac u nogometu (branič i štoper) i trener, član ekipe Rapid. Beč. U vremenu 1947-58 nastupio 51 put u reprezentaciji Austrije. Kao trener radio u Španjolskoj i SR Njemačkoj.

hapsagaj, nac. rvanje u Jakutskoj autonomnoj republici SSSR. Borci nastoje jedan drugoga oboriti na tlo, hvatajući se oko pasa ili za odjeću.

hara gatame (jap.; kontrola trbuhom), džudo: zahvat poluge u kojem napadač u parteru objema rukama privuče ruku protivnika na prsa i stavi je između svojih nogu. Ležeći okomito na protivniku, napadač nogama blokira djelovanje njegove druge ruke i onemo-

gućuje prevrtanje i izvlačenje iz zahvata. Napadač zatim svojim trbuhom izdiže opruženu ruku protivnika, u smjeru u kojem je zbog anatomske građe lakatnog zgloba onemogućeno dalje pregibanje ruke, i tako prisiljava protivnika na predaju.

harai goshi (jap.; košenje bokom), džudo: bočno bacanje, jedno od najvažnijih bacanja na natjecanju; napadač naglim okretom rukama privlači gornji dio protivnikova tijela prema svom boku i zahvaća nogom izbijajući obje noge protivnika, a zatim ga potezanjem rukama i pretklonom tijela baci na leđa.

harai tsurikomi ashi (jap.; košenje nadolazeće noge), džudo: nožno bacanje u kojem napadač izbija iskoraknu nogu protivnika prema natrag, jednom ga rukom diže, a drugom povlači prema dolje, sve dok ne padne na tlo. Često se koristi za uznemiravanje protivnika ili kao prvi dio kombinacije.

Harangozo, Tibor (1922-78), stolnoteniski reprezentativac, trener i teoretičar stolnog tenisa. Od 1936 član subotičkog Table tennis kluba (TTC), a poslije Oslobođenja STK Spartak; član reprezentacije koja je na PS 1939 osvojila srebrnu medalju. Napisao: *Stoni tenis*, Subotica 1950; *Stolni tenis*, Zagreb 1963; *Tischtennis modern gespielt*, Saarbrücken 1965.

Harangozo, Vilim (1925-75), stolnoteniski reprezentativac i savezni trener, član subotičkog Table tennis kluba (TTC), a poslije Oslobođenja STK Spartak; zaslužni sportaš Jugoslavije. Osvojio 4 medalje na PS: 1951 drugi u igri mješovitih parova (sa L. Werlt, Austrija) i treći u ekipnoj konkurenciji; 1954 prvi u igri parova (sa Ž. Dolinarom); 1955 drugi u igri parova (sa Ž. Dolinarom). Na PE 1958 treći u pojedinačnoj konkurenciji; pobjednik međ. PJ 1950 i na 38. međ. turnira; osvojio 29 puta PJ u različitim disciplinama.

Harbig, Rudolf (1913-44), njem. reprezentativac u atletici 1939 postigao 2 SR: u trčanju na 400 m sa 46,0 sek (održao se 9 god.) i na 800 m sa 1.46,6 min (održao se 16 god.); treći SR postigao je 1941 u trčanju na 1000 m sa 2.21,5 min. Prvi na PE 1938 na 800 m i sa štafetom 4 x 400 m; treći na OI 1936 sa štafetom 4 x 400 m.

Harlamov, Valerij Borisovič (1948), sovj. reprezentativac u hokeju na ledu, član CSKA iz Moskve, napadač; zaslužni majstor sporta SSSR. Član ekipe koja je osvojila zlatne medalje na OI 1972 i 1976; na PS 1969-71, 1973-75, 1978, 1979 i na PE 1969-70, 1973-75, 1978 i 1979.

Harlem Globetrotters, amer. profesionalna košarkaška grupa, osn. 1927. Osnivač, menadžer i trener bio je Abraham M. Saperstein (1906-66). H. G. je postao čuven igrajući ekshibicije na turnejama po čitavom svijetu. Najpoznatiji član bio je W. N. Chamberlain.

Harley-Davidson, amer. tvornica motocikla u Milwaukeeu (Wisc., SAD) i Vareseu (Italija); 1923 na H. motociklu postignut je apsolutni SR 106 km/h; 1974-76 E. Villa na H. 250 osvojio PS.

Harmsworth Cup, trofej koji se dodjeljuje pobjedničkoj ekipi na PS u motonautici. Ustanovio ga je novinski magnat Sir Alfred Harmsworth (1903).

harpastum, starorim. igra loptom, prenijeta iz Grčke, slična grč. igri episkyros, preteči današnjeg nogometa i ragbija.

harpun (grč.), podvodne sp. aktivnosti: šiljasti metalni nastavak, nasaden na strijelu podvodne puške. Kad h. pogodi ribu, rašire se metalni listići ispod šiljaka koji ne dozvoljavaju da riba spadne sa strijele.

HAPKIDO

